

Mozes mag Kanaän niet binnengaan

Periodethema: Naar het beloofde land
Numeri 20: 2-13 en Deuteronomium 34

KERNTEKST

'En de Heere sprak tot Mozes' (Num. 20: 7).
'Maar de Heere zei tegen Mozes en Aäron' (Num. 20: 12a).
'En de Heere liet hem het land zien' (Deut. 34: 1c).

UITLEG VAN DE KERNTEKST

De Heere leidt het leven van Mozes zelfs na het ongehoorzaam handelen van Mozes en brengt hem uiteindelijk thuis in het Beloofde land. Het gaat hier om Gods handelen ondanks onze zonden.

BEGINSITUATIE

Er hebben verschillende dingen plaatsgevonden gedurende het verblijf in de woestijn. De opstand van Korach, Dathan en Abiram, de bloeiende staf van Aäron, de dood van Mirjam. Inmiddels loopt het op het eind van de veertig jaar in de woestijn als zich een groot probleem voordoet, watergebrek.

DOELSTELLINGEN

- We horen hoe boos het volk is op Mozes, indirect op de Heere, over het watergebrek.
- We zien hoe Mozes als middelaar dit voorlegt aan de Heere en ook antwoord krijgt.
- We zien hoe de 'oude Mozes' toch weer de kop opsteekt. Hij ontnemt God de eer.
- We leren ervan dat we helemaal vernieuwd moeten worden door Gods Geest en moeten strijden tegen het oude zondige wat in ons zit.
- We leren dat de Heere een vergevend God is, Die ondanks de zonden Mozes toch thuis brengt in het hemels Kanaän.
- We leren ook dat foute keuzes consequenties hebben en soms niet meer ongedaan gemaakt kunnen worden.

INDELING

- Het volk moppert.
- Mozes en Aäron bidden.
- De Heere antwoordt.
- Water uit de rots.
- Mozes' straf voorzegt.
- Mozes ziet het beloofde land.
- Mozes sterft.
- Israël blijft achter.

OPMERKINGEN

Deze vertelling gaat over twee Bijbelgedeelten die in tijd niet ver uit elkaar liggen, maar niet op elkaar volgen. Er vinden nog een aantal gebeurtenissen tussentijds plaats. Om het voor het vertellen gemakkelijker te maken, vertellen wij deze geschiedenis na de geschiedenis over de koperen slang die tussentijds plaatsvindt.

ZINGEN

Psalm 68: 17; 95: 5; 103: 5.

'Heer', ik kom tot U, hoor naar mijn gebed' (OTH 183).

'Ik zie een poort wijd openstaan' (JdH. 140).

'Genade zo oneindig groot' (Amazing Grace).

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 68: 17. De God van Israël geeft kracht, geestelijke kracht aan wie niet meer tegen de problemen opgewassen is. Hij sterkt Zijn volk op de levensreis. Daar wil Hij voor geprezen en gevreesd worden. Hem vrezen is niet: bang voor Hem zijn, maar ontzag voor Hem hebben en Hem kinderlijk vertrouwen. Die God leren we kennen in de Heere Jezus Christus.

MATERIALEN

Kaart van 't land Kanaän.
Invulblad met twee kolommen. Een voor zonde, een voor genade.

INTRODUCTIE

D.m.v. vragen gaan we eerst kennis opfrissen.

- Waarom moest het volk in de woestijn blijven?
- Waarom was dat veertig jaar?
- Waaruit weet je dat het volk telkens ontevreden is?
- Waarom moest Mozes een koperen slang maken?
- Naar Wie wijst de koperen slang?
- Waarom moet je dan denken aan de Heere Jezus?

Vandaag vertellen we verder over het verblijf in de woestijn. Ik geef jullie vooraf een luistervraag. Terwijl ik vertel, mag je dit blaadje waarop twee kolommen staan invullen. Een voor zonde en één voor genade. (Leg als het nodig is uit wat zonde en genade betekent.) Luister nu goed of je iets kunt horen over zonde of genade en schrijf dat op of zet een streepje in de goede kolom.

BRUGZIN

Is dat nu eerlijk?

Vertelling

HET VOLK MOPPERT

Het is weer zo ver! Kijk maar eens goed wat je ziet. Rijen, eindeloos veel rijen grauwe tenten in het droge zand van de woestijn Zin vlakbij Kades met in het midden de mooie kleuren van de tabernakel. De tent waar God wil wonen. Verder zie ik vrouwen die aan het werk zijn, spelende kinderen, huilende kinderen. Groepen schapen en geiten, koeien en kalveren, die warm en dorstig de dag staan af te wachten. Mannen die hen verzorgen en hoeden, maar ik zie ook mannen die boos op weg zijn naar Mozes en Aäron. Er staat inmiddels een grote groep boze Israëlieten rondom Mozes en Aäron. Ze zijn zomaar tussen die grauwe tenten vandaan gekomen. Ze dringen, ze roepen, ze maken vuisten! Ze dreigen. Wat is er toch aan de hand? Hoor ze eens schreeuwen: 'Mozes, wat heb je ons nu toch weer geleverd? Waarom heb je ons in deze ellendige, droge, hete woestijn gebracht? Om ons te laten sterven zeker en ons vee. We hadden beter gelijk met Korach, Dathan en Abiram, onze broeders kunnen sterven. Dan waren we tenminste in één keer dood geweest. Nu komen we straks nog om van de dorst. Dat is pas vreselijk. Er is werkelijk geen druppel water te vinden. Nergens! Niet voor ons, niet voor onze vrouwen, niet voor onze kinderen, niet voor onze baby's, niet voor ons vee. Waarom heb je ons eigenlijk uit Egypte laten ver-

BORDPLAN

Is dat nu eerlijk?

trekken? Om ons op deze ellendige plaats te brengen soms? Is er hier ergens een plek te vinden waar we ook maar iets kunnen zaaien of poten? Alles verdort en verdroogt nog voordat je maar iets gedaan hebt, er is geen plek te vinden waar je ook maar een boompje neer kan zetten. Geen vijgenboom, geen druivenstruik, geen granaatappelboom. Niks. Alles is even dor en droog, er is zelfs geen water om te drinken. Steeds meer mensen verzamelen zich rondom Mozes. Het gemopper, geschreeuw gaat maar door. Maar wacht eens even. Wie heeft hen ook al weer uit Egypte gehaald? Mozes?

MOZES EN AÄRON BIDDEN

Nee, niet Mozes en niet Aäron. O zeker, Mozes had precies gedaan wat Heere tegen hem zei. Als de Heere zei: 'Mozes, strek uw staf uit over het water', dan deed Mozes dat. En het water werd bloed. Als God zei: 'Mozes spreek tot het volk', dan deed Mozes het. Als God zei: 'Mozes hef uw staf op, strek uw hand uit over de zee en splijt hem doormidden', dan deed Mozes dat en er kwam een pad in de zee! Maar het was de Heere Die het volk uit Egypte verlostte! Daarom zijn Mozes en Aäron nu ook zo verschrikkelijk geschrokken. Het volk moppert, scheldt en schreeuwt niet tegen hen, maar tegen de Heere! Dat gaat nooit goed komen. Dit zal de Heere niet over Zijn kant laten gaan. En dat weten Mozes en Aäron. Haastig maken ze zich dan ook uit de voeten, weg van die schreeuwende, mopperende mensen. Ze moeten naar God, voordat het te laat is. Bij de ingang van de tabernakel, de tent waar God al die tijd al woont, laten ze zich op de grond vallen met hun gezichten naar de aarde. Ze maken zich zo klein mogelijk voor een machtig God. En dan verschijnt de Heere! In de tent!

DE HEERE ANTWOORDT

'Mozes', spreekt de Heere Die alles weet, 'neem straks je staf op' (diezelfde staf die Mozes altijd bij zich heeft als God wonderen doet), 'en roep de mensen bij elkaar bij de rots. Jij en Aäron, je broer, jullie moeten de mensen meenemen en als ieder een het kan zien, spreken tot de rots. Er zal dan water uit de rots komen, zodat het hele volk en het vee kan drinken.'

WATER UIT DE ROTS

Mozes en Aäron hebben goed naar de woorden van de Heere geluisterd. Nog voordat zij ook maar iets zeiden, zorgde de Heere al voor uitkomst. Ze

staan op van de grond, Mozes neemt de staf in zijn hand en roept het volk bij elkaar rondom de rots. Daar staan ze dan met boze vertrokken gezichten. Nu moet Mozes maar eens laten zien wat hij kan. Mozes kijkt rond en ziet al die boze mensen. Alweer, denkt hij, wanneer stoppen ze nu eens met boos zijn op hem en Aäron, met boos zijn op de Heere Die hen telkens maar weer helpt en verlost? Mozes kan het bijna niet meer verdragen. 'Hoor toch eens, ongehoorzamen!' roept hij. 'Zullen wij voor uw ogen water uit deze rots laten komen?' Uit boosheid heft Mozes zijn staf hoog op en met woedende kracht slaat hij twee keer op de rots! Mozes! Niet slaan, maar spreken! Dat had de Heere gezegd. Ja dat had de Heere gezegd. Het water stroomt uit de rots, veel en breed. Iedereen kan met volle teugen drinken en genieten van vers, koud water. Mens en dier, er is water genoeg voor iedereen. Het gemopper is over, het geschreeuw is verstild. Het probleem is opgelost.

MOZES' STRAF VOORZEGT

En Mozes? Zijn drift is gezakt. Terwijl het volk zich vol drinkt met heerlijk vers, stromend water spreekt de Heere tot Mozes en Aäron. 'Wat is dit nu? Jullie hebben Mijn Naam niet groot gemaakt. Jullie hebben niet laten zien hoe heilig, machtig en groot Ik ben. Jullie hebben alleen maar gedacht aan het boze volk. Jullie hebben niet in Mij geloofd! Jullie hebben Mijn Naam niet geheiligd. Daarom zullen jullie dit volk niet in het beloofde land mogen brengen. Mozes, niet jij gaf hen water, Ik gaf hen water, Mozes, niet jij brengt hen in het beloofde land, Ik breng hen in het beloofde land.' Zo spreekt de Heere. Voortaan heet deze rots Meriba, strijd. Hier maakte het volk ruzie met Mozes, hier mopperde het volk om water. Hier werd Mozes zo kwaad op het volk, dat hij niet deed wat de Heere had gezegd!

MOZES ZIET HET BELOOFDE LAND

Wat gebeurd is, is gebeurd. Het volk is voor even tevreden. Ze hebben met volle teugen gedronken van het heerlijke, verse water. Maar wat zal het volgende zijn? Er zal nog van alles gebeuren. Aäron zal sterven, de Israëlieten zullen hun tenten opbreken, reizen en weer neerzetten. Ze zullen oorlog voeren met de koningen van Ammon en Midian. Balak zal het volk zegenen in plaats van vervloeken. Het volk zal feestvieren met heidense mensen, ja zelfs trouwen met heidense meisjes. Mozes zal het volk tellen om te weten hoeveel mannen er kunnen strijden als straks het beloofde land ingenomen moet worden. Hij zal uitleggen waar iedere familie van het volk zal komen te wonen. Hoe ze de Heere moeten dienen. Wie zijn opvolger zal worden. Al die dingen mag Mozes nog doen. En dan... dan staan ze voor de ingang van het beloofde land. Maar Mozes mag niet verder mee! De Heere roept

Mozes. 'Mozes, klim de berg Nebo op en Ik zal je laten zien waar het volk zal wonen.' Nog één keer spreekt Mozes tot zijn volk. Eigenlijk is het een lied! Mozes zingt en spreekt over Zijn God, over de God van Israël Die groot, machtig, heilig en trouw is. Hij zingt van het volk dat verlost werd uit Egypte en telkens maar weer mopperde tegen God. Als Mozes uitgezongen is, waarschuwt hij nog één keer. 'Mensen van Israël, neem al deze woorden waarmee ik u heden waarschuw ter harte en gebied uw kinderen dat ze de woorden van de wet nauwlettend houden, want het is een woord om te leven!' Voor de laatste keer kijkt hij uit over de vele, vele mensen, zijn volk, Gods volk. En Mozes spreidt zijn handen uit, het enige wat hij nu nog kan doen is het volk zegenen. Dan draait hij zich om en klimt naar boven. Naar de top van de berg, naar zijn God. Steeds hoger klimt Mozes, steeds verder kan hij kijken totdat hij stil staat. 'Mozes, kijk nu eens voor je uit, verder en verder, naar links en naar rechts, kijk eens over het Zuiderland. Weet je nog dat de verspieders daar door liepen, kijk eens naar de vlakte van Jericho, groen en vruchtbaar, kijk eens naar het westen tot aan de zee. Dit is het land wat ik aan Abram, Izak en Jakob beloofd heb. Dit zal ik aan de kinderen van Abram geven. Mozes, je hebt het met je eigen ogen gezien, maar je mag er niet in wonen.' Mozes mag niet wonen, niet oversteken naar het beloofde land Kanaän, maar hij mag wel wonen, oversteken naar het Beloofde Land in de hemel.

MOZES STERFT

Als Mozes alles gezien heeft, sterft hij. Niet in het beloofde land, maar op de berg Nebo in Moab. Weet je Wie hem begraaft? De Heere Zelf. Mozes wordt door de Heere begraven in het dal en niemand weet waar het graf van Mozes is, dan de Heere alleen. Honderdtwintig jaar is Mozes geworden en wat het wonderlijke is, zijn ogen waren niet slechtziend geworden, zijn spieren niet oud en stram. Zo kon Mozes het volk leiden tot hier toe.

ISRAËL BLIJFT ACHTER

En het volk? Het blijft achter, nu wel echt zonder Mozes. Bij de berg Sinaï kwam hij na veertig dagen weer terug, maar nu zal hij nooit meer terug komen. Mozes is Thuis. Dertig dagen lang treuren de Israëlieten om het verlies van Mozes. Nooit zal er in Israël iemand meer zijn die was als Mozes, die de Heere kende als Mozes, die sprak met de Heere als Mozes. Die Zijn stem hoorde en de woorden begreep als Mozes, die wist Wie God was, wist wanneer Hij boos of toornig was, wist hoe Hij op Zijn hart getrapt werd telkens weer, wist hoe hij God kon verbidden en... God kende Mozes. Nooit zal er iemand meer komen, die zoveel wonderen zou doen in de Naam van God als Mozes. Is het volk nu

zonder leider? Nee, ook daar had Mozes, daar had God voor gezorgd. Jozua, één van de twaalf verspieders, hij zal het volk mogen brengen in het beloofde land Kanaän.

VERWERKING

- Maak een keuze uit bovengenoemde liederen.
- Kringgesprek n.a.v. de ingevulde kolommen. Wat heb je gehoord en ingevuld, of waar heb je een streepje neergezet. Weet je nog waarom? Waarom horen zonde en genade bij elkaar? Wat waren de zonden van het volk, van Mozes. Wat was de genade van God? Op welke manier geeft de Heere aan ons genade? Wanneer bid je 'uit genade, om Jezus' wil'? Wat betekent dat?
- Waarom is de straf van Mozes wel moeilijk, maar

niet verschrikkelijk? Waarom werd Mozes wel gestraft en het volk niet?

- Wat vind je van de vraag op het bord: 'Is dat nu eerlijk?'
- Spelvorm: Deel in een gesloten envelop een aantal plaatjes uit die in het verhaal voorkomen. Bijv. berg, staf, water, tabernakel, kaartje van het land Kanaän. Laat de kinderen, als ze aan de beurt zijn, deze openmaken. Laat ze zeggen wat ze hebben en probeer met elkaar er achter te komen waarom dit bij het verhaal past. Leg daarna in de goede volgorde.
- Creatief: Deel aan ieder kind een kaart uit met daarop het land Kanaän en laat ze de berg Nebo op de goede plaats plakken, tegenover Jericho. Bespreek met hen waar het beloofde land is.